

2011 -09- 16

Luleå

Protokoll från

Länshandikapprådet

Tid och plats

Onsdagen den 7 september 2011 kl 10.00–12.00 i Landstingshuset, Luleå
(styrelserummet)

Närvarande

Britt Westerlund, NLL (S), ordförande	Inger Johansson, HSO
Laila Niia, NLL (NS)	Kristina Hjort, HSO
Christian Lindgren, HSO	Gerd Rönnqvist, HSO
	Ivan Åberg, HSO

Övriga

Ingrid Norberg, Kommunförbundet (S), tjänstgörande ersättare	Stefan Svärdsudd, ekonomienheten, §§ 1–5
	Dennis Kvist, sekreterare

Dennis Kvist

Justeras den

12, 9

2011

Justeras den

14, 9

2011

Britt Westerlund

Christian Lindgren

§ 1 Sammanträdets öppnande

Britt Westerlund hälsade ledamöterna välkomna och förklarade sammanträdet öppnat.

§ 2 Val av protokolljusterare

Christian Lindgren valdes att tillsammans med ordföranden justera protokollet.

§ 3 Godkännande av föredragningslistan

Föredragningslistan godkändes med följande tillägg:

- 1 Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverkets utredning om kostnaden för olika pumpar.
- 2 Nyttjandet av varmvattenbassänger.

§ 4 Val

§ 4:1 Vice ordförande

Christian Lindgren, HSO valdes till vice ordförande.

§ 4:2 Ledamot i arbetsutskottet

Christian Lindgren, HSO valdes till ledamot i arbetsutskottet.

§ 5 Landstingets ekonomi och hur den påverkas av omvärlden

Stefan Svärdsudd, chef för landstingets ekonomienhet informerade. Powerpointbilder bifogas protokollet.

Landsting och kommuner påverkas naturligtvis av oron i den globala ekonomin. De har placeringar i bostadsobligationer. Vid den förra krisen, 2008, som var en fastighetskris gick det inte att låna pengar. Tack vare medlemskapet i Kommuninvest AB, som har en hög kreditvärdighet, räddades kommunsektorn. Kommuninvest kunde ta av sina likviditetsreserver.

Den nuvarande krisen leder till att tillväxten sjunker och att arbetslösheten ökar. Regeringens prognoser om tillväxt har kraftigt räknats ned. Landstingen måste också revidera sina skatteintäktsprognoser (dessa görs av Sveriges Kommuner och Landsting, SKL), särskilt år 2012. Landstingen är också beroende av statsbidrag och skatteutjämningsystemet.

För landstinget i Norrbottens del ger den senaste utredningen om utjämningsystemet ett minus på 90 miljoner kr, totalt en minskning på 500 miljoner kr sedan 1996. Befolkningsminskningen sedan 1996, ca 18 000 invånare gånger 24 000 kr per invånare innebär minskade statsbidrag på ca 430 miljoner kr.

USA:s budget år 2010 har ett underskott på 1 294 miljarder \$, vilket motsvarar drygt 36 procent av den totala budgetomslutningen. Budgetunderskottet är strukturellt. Det bedöms att framtida ofinansierade åtaganden uppgår till i storleksordningen 50 000 miljarder \$.

Statsbudgetens saldo i Sverige har varit positivt i långa perioder. En nedgång skedde i början av 1990-talet.

Landstingets, av fullmäktige beslutade, mål är att ha ett positivt resultat före finansiella poster på minst 2 procent av verksamhetens nettokostnad, vilket motsvarar ca 125 miljoner kr. Prognosen för 2011 per april uppgår till +7 miljoner kr. Prognosen per augusti kommer eventuellt att visa ett sämre resultat. De alternativ som finns för att komma till rätta med underskott är att minska verksamheten eller att höja skatten.

Befolkningen har minskat i Norrbotten sedan 1994 och är nu under 250 000 invånare. Det är främst personer i yrkesverksam ålder som flyttar, medan de äldre blir kvar. Förändringar i skatteutjämningsystemet har också inneburit minskade resurser för landstinget och kommunerna. Landstinget i Norrbotten har dock haft den näst lägsta nettokostnadsökningen av samtliga landsting mellan 2001–2010.

Börsbubblor har det förekommit en del. Börsen är ett symptom på vad som händer i världen. En del bedömare är oroliga för en s k dubbeldipp, d v s att ekonomin går tillbaka i recession.

Sveriges två största exportmarknader är Norge och Tyskland, följda av Storbritannien, Danmark, Finland och USA. De länder där ekonomin växer mest (fjärde kvartalet 2009) är Kina och Taiwan. Indien bedöms också vara ett land med god tillväxt.

För den svenska ekonomin, som är i recession, dröjer det innan vändningen kommer. Efter att under 2000-talet ha ökat eller varit oförändrad alla kvartal utom ett minskade bruttonationalprodukten (BNP) för om andra kvartalet 2008.

Sverige, inklusive landstingen och kommunerna, är oerhört beroende av vad som sker i omvärlden. I tider av ekonomisk nedgång är stimulansåtgärder bra att ta till, det är dock svårt att pricka in dem i rätt tidpunkt.

Informationen lades med godkännande till handlingarna.

§ 6

Läkemedel och försäkringsskydd vid personskador

Ivan Åberg tog upp frågan om att en person som förskrivs en medicin som produceras av ett företag som inte är ansluten till läkemedelsförsäkringen och får en skada inte ges ersättning från läkemedelsförsäkringen.

Läkemedelsförsäkringen ansvarsförsäkring som tecknas av Läkemedelsförsäkringsföreningen och som ger ersättning för läkemedelsskada enligt ett ursprungligen år 1978 och senast år 1993 ingånget, icke lagreglerat ersättningsåtagande.

Läkemedelsförsäkringsföreningen är en sammanslutning av företag och organisationer som arbetar med läkemedel i Sverige. Föreningen försäkrar sina medlemmar mot oförutsedda skador som kan inträffa på patienter som använder läkemedel. Försäkringen tillförsäkrar patienten en rimlig ersättning och medlemsföretaget slipper riskera att som enskilt bolag få betala höga skadestånd om dess produkt eller kliniska prövning orsakar oförutsedd skada.

Enligt en information från Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) kan patienter i de fall en skada inträffat vända sig till domstol och få sitt ärende prövat där. Företagets ansvar är reglerat i produktansvarslagen och skadeståndslagen.

Problemet har utretts i "Läkemedel och försäkringsskydd vid personskador" (Ds 2010:11). Utredningen redovisades i april 2010 och föreslog bl a att ändra lagen så att en godtagbar försäkring mot personskador ska vara en förutsättning för att läkemedelsföretaget ska få sälja läkemedel i högkostnads-skyddet.

I februari i år lade regeringen ner planerna på en ny lagstiftning. Eftersom flera patientorganisationer reagerat på detta är det senaste beslutet från Socialdepartementet (juni 2011) att de arbetar med ett nytt förslag som innebär en obligatorisk försäkring för de läkemedel som omfattas av högkostnads-skyddet. Det är oklart när ett nytt förslag kan gå ut på remiss.

HSO i Norrbotten har bjudit in Läkemedelsindustriföreningen (LIF) till ett möte senare under hösten för att skapa opinion i frågan. Anders Bergström, ordförande i landstingets läkemedelskommitté, ska också kontaktas.

Informationen lades med godkännande till handlingarna.

§ 7

Vidtagna tillgänglighetsåtgärder

Följande sammanställningar utdelades:

- Av Landstingsfastigheter vidtagna tillgänglighetsåtgärder mellan 2003–2011.

- Utdrag ur Länslandikapprådets protokoll från 2004 och framåt inklusive en bilaga till § 5 (9 september 2009).

De bifogas protokollet.

Christian Lindgren undersöker om det gjorts någon utvärdering av verksamheten med sjukhusvårdar på Sunderby sjukhus.

Handikapporganisationerna ombads att meddela namn på kontaktpersoner i tillgänglighetsfrågor till Dennis Kvist för vidarebefordran till Landstingsfastigheter.

Informationen lades med godkännande till handlingarna

§ 8 Landstingsplan 2012–2014

Britt Westerlund informerade att landstingsfullmäktige tog beslut om landstingsplanen för åren 2012–2014 i mitten på juni. Planen kommer att behandlas ytterligare en gång på fullmäktige i november.

Oppositionspartierna i alliansen och Norrbottens sjukvårdsparti har egna förslag till plan.

Informationen lades med godkännande till handlingarna.

§ 9 Rapporter

§ 9:1 Landstingsdirektörens rapport

Landstingsdirektörens rapport till landstingsstyrelsens möten den 5 maj och 31 maj hade skickats ut under juni månad.

§ 9:2 Vissa beslut i landstingsstyrelsen

Följande beslut i landstingsstyrelsen den 5 maj hade skickats ut under juni månad:

- Hälsa, innovationer och tillväxt (§ 92).
- Utvärdering av landstingets internationella arbete (§ 105).

Följande beslut i landstingsstyrelsen den 31 maj hade skickats ut under juni månad:

- Styrelsens beredning av regionala beredningens verksamhetsrapport för år 2010 (§ 116).

- Rapport från återföringsdag för landstingsfullmäktiges beredningar (§ 117)
- Delårsrapport januari-april 2011 (§ 118).
- Vårdval Norrbotten – regelverk (§ 124).
- Direktiv för utredning om överföring av ansvaret för hemsjukvården från landstinget till kommunerna (§ 134).
- Länsstrategi för missbruks- och beroendevård i Norrbotten (§ 135).
- Överenskommelse mellan Norrbottens läns landsting och kommunerna om samarbete för personer med psykisk funktionsnedsättning (§ 136).
- Redovisning av stimulansmedel för en bättre vård och omsorg om äldre (§ 138).
- Nybyggnad av patienthotell vid Sunderby sjukhus (§ 140).
- Bildande av en regional kollektivtrafikmyndighet (§ 145).
- Förändringar av operationsverksamheten i Malmfälten (§ 146).

Följande beslut från landstingsstyrelsen den 28 juni skickas ut tillsammans med protokollet:

- Överenskommelse om sjukvårdsinsatser i särskilt boende (§ 153).

§ 10 Övriga frågor

§ 10:1

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets utredning om kostnaden för olika pumpar

Ivan Åberg tog upp frågan om den utredning som Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) gör av vissa hjälpmedel som pumpar i samband med insulin-, smärt- och nutritionsbehandling.

På TLV:s hemsida ges bl a följande information:

”Oriktiga uppgifter oroar diabetiker

Diabetiker ska inte behöva betala för sina insulinpumpar. Det har både TLV och SKL slagit fast i samband med att TV4 gått ut med orätta uppgifter som skapat stor oro bland Sveriges diabetiker.”

Enligt Sveriges kommuner och landsting (SKL) från SKL, kommer insulinpumparna även fortsättningsvis att vara subventionerade för patienterna. Den ändring som kan komma att ske är att betalningsansvaret läggs på landstingen i stället för staten.

”TLV:s uppdrag är bland annat att bedöma om läkemedel och förbrukningsartiklar ska ingå i läkemedelsförmånerna. Under det sista året har TLV fattat ett flertal beslut där definitionen av vad som är att betrakta som en förbruk-

ningsartikel har aktualiserats. Precis som idag kommer det vara förskrivaren som bedömer om patienten har behov av en pump.

Ett beslut om pumparna fortsättningsvis ska ingå i läkemedelsförmånerna kommer att fattas under år 2013. Anledningen till att arbetet kommer att pågå under flera år är bland annat att landstingen ska få en rimlig tid att administrera och budgetera för att ta över ansvaret, om dessa produkter utesluts ur förmånssystemet.”

”Omprovning av pumpar i förmånssystemet drabbar inte patienterna”

”Delar av produkter som Omnipod, MiniLink och Coagu-Chek har bedömts falla utanför ramen vad som kan anses vara att betrakta som förbrukningsartiklar. Mot bakgrund av detta har vi inlett en omprovning av subventionen av alla pumpar som i dagsläget finns i förmånssystemet. Förutom insulinpumpar innefattas även smärtpumpar och nutritionspumpar i detta arbete.”

§ 10:2

Nyttjandet av varmvattenbassänger

Britt Westerlund informerade att primärvården har sett över sitt behov av medicinsk rehabilitering i bassäng. Primärvården vill göra en anpassning och successiv avveckling av sitt breda åtagande vad gäller bassänger.

I dagsläget finns det kommuner i länet där primärvården redan idag enbart nyttjar de kommunala badhusen för medicinsk rehabilitering. Förhållandena varierar över länet. I de fall primärvården inte äger bassängerna vill de säga upp hyresavtalen och i stället ”köpa” timmar per vecka i kommunernas bassänger. I landstingets fastigheter vill man på motsvarande sätt förhandla med Landstingsfastigheter och även ”köpa” timmar av dem. Patientföreningar, pensionärsföreningar m fl som vill nyttja bassänger för egen träning får andra än primärvården ansvara för.

Det är vårdens medicinska behov som ska vara styrande. Frågan ska diskuteras ytterligare i landstingsberedningen.

§ 11

Nästa sammanträde

Nästa sammanträde som är gemensamt mellan Läns-handikapprådet och Läns-pensionärsrådet är flyttat från torsdagen den 8 december till måndagen den 5 december 2011.

§ 12

Sammanträdets avslutning

Britt Westerlund tackade de närvarande och förklarade sammanträdet avslutat.

